

בש"פ 4739/18 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 4739/18

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

בקשה חמישית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: י"ב בתמוז התשע"ח (25.6.2018)

בשם המבקשת: עו"ד דפנה שמול

בשם המשיב: עו"ד ארד אילון; עו"ד יוסי ליבנה; עו"ד גיא זאבי

מתורגמנית: אלמאזה עבד אלרחמאן

החלטה

לפני בקשה חמישית להארכת מעצרו של המשיב מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי, התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), החל מיום 27.6.2018 ל-90 ימים או עד למתן פסק דין בתפ"ח 612-10-16 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

הרקע לבקשה

1. תמציתו של דבר, ביום 2.10.2016 הוגש נגד המשיב כתב אישום המייחס לו עבירות רצח בכוונת תחילה ושיבוש הליכי משפט. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את המשיב עד לתום הליכי המשפט נגדו. ביום 12.12.2016 קבע בית המשפט המחוזי (השופט א' פורת) כי קיימות ראיות לכאורה לביסוס האשמה ועילת מעצר. עם זאת, נוכח התרשמותו כי המסוכנות הנשקפת מהמשיב היא נקודתית ומתוחמת כלפי המנוח, וכי אין המדובר במי ששם לו אורח חיים לאחוז ביד אלימות כדי להכניע את הזולת, הורה בית המשפט על עריכת תסקיר מעצר בעניינו.

2. לאחר הגשת תסקיר ביום 18.1.2017, ולאחר קיום דין ביום 23.1.2017, במסגרתו נחקרו המפקחים המוצעים, הורה בית המשפט על הכנת חוות דעת של יחידת האיזוק האלקטרוני. לאחר קבלת חוות הדעת, ביום 6.2.2018 הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני עד תום ההליכים נגדו. המבקשת עררה על ההחלטה האמורה, וביום 23.2.2017 קיבל בית משפט זה (השופט נ' הנדל) את הערר. נקבע כי המעצר בפיקוח אלקטרוני אינו נותן מענה לחשש העיקרי - הימלטותו של המשיב מן הדין - ועל כן יש לעצור את המשיב מאחורי סורג ובריש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

3. מאז ועד היום הוגשו מספר בקשות להארכת מעצרו של המשיב, ובית משפט זה נעתר להן. כמו כן, המשיב הגיש בקשה משלו לבית המשפט המחוזי לעיון חוזר בהחלטת מעצרו, אולם גם בקשה זו נדחתה. ביסוד החלטות בית המשפט כולן מצוי החשש להימלטותו של המשיב מהדין.

4. באשר להשתלשלות משפטו של המשיב בתיק העיקרי, נכון ליום הגשת הבקשה (18.6.2018) התקיימו 23 דיוני הוכחות, בהם נשמעו 68 עדים. ביום 11.2.2018 הסתיימה פרשת התביעה, ובהמשך התקיימו שלושה דיוני הוכחות במהלכם נשמעה עדותו של המשיב. כמו כן, בחודש אפריל הועברו לידי המבקשת 6 חוות דעת בתחומים שונים ובהם פסיכיאטריה, פסיכולוגיה, רדיולוגיה, נירולוגיה ולוחמת ירי. מאז תחילת שמיעת פרשת ההגנה נשמעו עדויותיהם של מספר עדי הגנה ושיבת בית המשפט האחרונה התקיימה אתמול, 24.6.2018.

טענות הצדדים

5. לטענת המבקשת, יש להאריך את מעצרו של המשיב מפני שהחשש העיקרי שהוא יימלט מהדין, עודנו קיים. זאת, בשים לב לכך שהמשיב מואשם בעבירת רצח, שבצידה עונש מאסר עולם חובה. בנוסף, המשיב מחזיק באזרחות ארגנטינאית וקיימת לו זיקה לארגנטינה בעבר ובהווה, מדינה עמה אין לישראל הסכם הסגרה.

6. כן נטען כי קיים קושי לתת אמון במשיב ולשחררו לחלופה או להשמתו במעצר בפיקוח אלקטרוני. זאת, נוכח התנהלותו לאחר הירי כאשר נטל את האקדח והטלפונים הניידים שהיו בזירה והעלימם, התנהלות המעידה על מסוכנותו. אכן, עוצמת המסוכנות הנשקפת ממנו איננה כזו המוכרת בתיקי רצח אחרים, אך די בה, בצירוף החשש

מהימלטותו של המשיב, כדי להצדיק את המשך מעצרו.

7. המבקשת אף הטעימה כי קצב ניהול התיק העיקרי משביע רצון. עד היום התקיימו 24 דיוני הוכחות, ולמעט דחיות במספר בודד של מקרים, הדיון התנהל בצורה יעילה ורצופה. נותרו רק שני עדי הגנה נוספים, ובנוסף להם שני עדי הזמה שבדעת המבקשת להביא למתן עדות. לכן, אין הרבה מקום לספק כי ההליך העיקרי קרוב מאוד לידי סיום.

8. מנגד, טען בא-כוח המשיב שאין זו הפעם הראשונה שנשמעת הצהרה מטעם המבקשת כי ההליך העיקרי קרוב לסיום. אף בית משפט זה, באחת מהארכות המעצר הקודמות, הוטעה על ידי המבקשת וציין בהחלטתו מיום 11.4.2018 (השופט י' עמית) כי ההליך העיקרי מתקרב לסיומו וכי ניתן אף לצפות שהכרעת הדין תינתן במהלך החודשים הקרובים. ואולם, הצהרות לחוד ומעשים לחוד.

9. זאת ועוד, אין זה נכון שהמבקשת מנהלת את התיק העיקרי ביעילות. מתוך 115 עדים הרשומים בכתב האישום, ההגנה הייתה מוכנה לוותר על 50 מתוכם, אך התביעה עמדה על הבאתם. התנהלות בעייתית זו של המבקשת מקבלת משנה תוקף נוכח העובדה שהלכה למעשה, אין מחלוקת עובדתית בתיק אלא המחלוקת היא רק באשר למחשבה הפלילית שנלוותה למעשיו של המשיב. לטענתו, הוא פעל "לפי תורת הלחימה" ואך הגן על חייו עת הותקף על ידי המנוח, ובית המשפט המחוזי בהזדמנויות שונות הביע את דעתו בעניין ואף רמז כי קיימות רגליים מוצקות לאימוץ גרסתו של המשיב. התנהלות המבקשת רחוקה אפוא מלהיות יעילה. אדרבה, היא רק מתשת את כוחה של ההגנה ושל בית המשפט.

10. עוד לטענת המשיב, מאז הגשת כתב האישום נגדו השתנו הנסיבות ואין חשש להימלטותו. המשיב מוכן להפקיד כל ערובה שתבקש ממנו ומתחייב מראש כי יסייע להחזרתו לישראל ולהסגרתו מכל מדינה, אפילו שאין למדינת ישראל הסכם הסגרה עמה, אם חלילה חששה של המבקשת יתממש והוא יימלט מאימת הדין.

11. בסופו של יום, כך טען בא-כוח המשיב, אין זה מתקבל על הדעת שנכח התנהלות המבקשת המשיב ישהה, ככל שיוארך מעצרו, למשך שלוש שנים במעצר מלא, שעה שעומדת לזכותו חזקת החפות. כמו כן, אפילו אם יורשע המשיב בעבירת הריגה, הוא עלול לשבת מאחורי סורג ובריש תקופה ארוכה יותר מזו אשר תושט עליו בסוף ההליך.

דיון והכרעה

12. ראשית ייאמר כי הלכה היא לפנינו שרק במקרים נדירים ביותר ויוצאי דופן ניתן יהיה להסתפק בחלופה למעצרו של מי שמואשם בעבירה של רצח בכוונה תחילה. המסוכנות הנשקפת מאדם המיוחסת לו עבירת רצח היא אינה רגנטית, ומוצבת לפניו משוכה גבוהה מאוד לסתור את חזקת המסוכנות העומדת מולו (בש"פ 2674/17 מדינת ישראל נ' גילאוי (27.3.2018)). בנוסף, קיים גם חשש מובנה שאדם הצפוי לעונש מאסר עולם עלול לנצל את שחרורו ממעצר כדי להימלט מהדין (בש"פ 6910/13 מדינת ישראל נ' קבלאן, פסקה 17 (17.10.2013); בש"פ 4054/13 פטר נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (17.6.2013)).

13. זאת ועוד, במסגרת בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים נדרש בית המשפט לאזן בין זכותו

של הנאשם, לו עומדת חזקת החפות, לחירות, לבין הצורך בשמירה על ביטחון הציבור ועל תקינות ההליך הפלילי (ראו למשל: בש"פ 6732/17 מדינת ישראל נ' ליבוביץ (7.11.2017)). במסגרת האיזון האמור, על בית המשפט לשקול, בין היתר, את המסוכנות הנשקפת מן הנאשם; חלוף הזמן ממועד מעצרו; קצב ניהול ההליך העיקרי; החשש מפני שיבוש הליכי משפט והאפשרות להימלטותו מן הדין (ראו: בש"פ 418/18 מדינת ישראל נ' בריל (22.1.2018); בש"פ 8524/17 מדינת ישראל נ' פוגל (3.1.2018)).

14. בענייננו, כפי שנקבע זה מכבר על ידי בית משפט זה, קיימת סכנת הימלטות. נחמה פורתא מוצא אני בהצהרת המשיב כי אם יימלט מאימת הדין לעבר מדינת הים, הוא מוכן להושיט למבקשת כל עזרה בהחזרתו לגבולות ישראל ואף להסגרתו ממדינה אשר אין למדינת ישראל הסכם הסגרה איתה. אדרבה, עצם העלאת הטענה לפיה אם יימלט יעשה את הדרוש לחזור, מצביע על היתכנות החשש מלוא עוזו.

15. אכן, התארכות משמעותית של ההליך עשויה להצדיק בחינה של אפשרות לחלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני גם מקום שמלכתחילה אין הצדקה לכך (בש"פ 828/04 מדינת ישראל נ' בוטביקה, פסקה 7 (30.1.2004)). נכון גם שבבקשות הקודמות נאמר כי ההליך העיקרי קרוב לסיומו, תקווה שהתבדתה. ברם, לעת הזאת, לאחר שמיעת 68 עדים, נותרו רק שני עדי תביעה ושני עדי הזמה שבדעת המבקשת להביא לאחר תום פרשת ההגנה. במצב שכזה, באיזון הכולל ובשקלול כל השיקולים הרלוונטיים, כפות המאזניים נוטות בשלב זה אל עבר הותרת המשיב במעצר מאחורי סורג ובריח.

על כן, בסופו של דבר הבקשה מתקבלת, ואני מורה על הארכת מעצרו של המשיב החל מיום 27.6.2018 בתשעים ימים, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 612-10-16 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ב בתמוז התשע"ח (25.6.2018).

ש ו פ ט